

EESTI KEELE TÖÖKAVA 9. KLASSILE

Õpetaja: Helin Puksand

Õppeaasta:

Tundide arv: 2 nädalatundi, kokku 70 tundi

Kasutatav õppekirjandus

Bobõlski, Reet, Puksand, Helin. Peegel 3. 9. klassi eesti keele õpik. Tallinn: Koolibri, 2011. (Õ)

Bobõlski, Reet, Puksand, Helin. Peegel 3. 9. klassi eesti keele töövihik. Tallinn: Koolibri, 2011. (TV)

Kasutatav lisamaterjal

Bobõlski, R., Puksand, H. Peegel 3. 9. klassi eesti keele kontrolltööd. Tallinn: Koolibri, 2011. (KT)

Bobõlski, R., Puksand, H. Meediatekstit. Lugemisülesanded II kooliastmele 2. vihik. Tallinn: Koolibri, 2011. (MT)

Bobõlski, R., Puksand, H. Kuula, mõtle, kirjuta II. Tallinn: Koolibri, (ilmumas). (KMK)

<http://vikerraadio.err.ee>.

<http://et.wikipedia.org>.

<http://en.wikipedia.org>.

<http://www.hm.ee>.

<http://keeleabi.eki.ee>.

www.lugeja.ee.

www.rajaleidja.ee/akab.

www.nukuteater.ee/est/museum.

Läbivad teemad

Põhikooli riikliku õppekava läbivad teemad on: 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine, 2) keskkond ja jätkusuutlik areng, 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, 4) kultuuriline identiteet, 5) teabekeskond, 6) tehnoloogia ja innovatsioon, 7) tervis ja ohutus, 8) väärtused ja kõlblus.

Õpitulemused

Klassi lõpetamisel õpilane:

1) suuline ja kirjalik suhtlus

- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi,
- teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid;
- suudab asjalikult sekkuda avalikku diskussiooni meediakanalites, üritustel ja mujal;
- kommenteerib veebis asjakohaselt;

2) teksti vastuvõtt

- loeb ja kuulab avaliku eluga kursisoleku ja õppimise või töö eesmärkidel ning isiklikust huvist;
- rakendab lugemise ja kuulamise eri viise ja võimalusi;
- loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ja arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
- valib teadlikult oma lugemisvara;
- suudab teha järeldusi kasutatud keelevahenditest, märkab kujundlikkust;

3) tekstiloome

- oskab eesmärgipäraselt kirjutada kirjandit; asjalikke kommentaare ja arvamused;
- oskab kirjutada elulugu, avaldusi, seletuskirju ja taotlusi;
- seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga ja teiste tekstidega;
- vahendab kuuldud ja loetud tekste eetilisel, sobiva pikkuse ja täpsusega;

4) õigekeelsus ja keelehoole

- väärtustab eesti keelt ühena Euroopa ja maailma keeltest; suhestab keeli teadlikult, tajub nende erinevusi;
- edastab võõrkeeles kuuldud ja loetud infot korrektses eesti keeles ja arvestades eesti keele kasutuse väljakujunenud tavasid;
- leiab oma sõnavara rikastamiseks keeleallikatest sõnade kontekstitähtsusi, kasutusviise ja mõistesuhteid;
- tunneb keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ja kasutada;
- tuleb eesti kirjakeelega toime isiklikus ja avalikus elus ning edasi õppides.

Õppeteema ja alateemad. Lõiming õppekava läbivate teemade ja teiste õppeainetega	Tunde	Põhimõisted	Õppe- materjal	Õppetegevus	Soovitavad õpitulemused ja hindamine
<p>I. Tekstid ja lugemis- strateegiad. Mõnemetasandilised tekstid.</p> <p>LÕIMING Kultuuriline identiteet: tekst „Mirjami juured on Eestimaas kinni“ (õpik, harjutus 4). Väärtused ja kõlblus: tekst „Loeme mitmes keeles“ (õpik, harjutus 9).</p> <p>Kirjandus: kirjandustekstid ja lugemisstrateegiad.</p>	4	uudis tekst lugemisstrateegia lineaarne tekst mittelineaarne tekst teksti tähendus teksti vorm	Õpik lk 5– 13, töövihik lk 1–5. Lisamaterjal: http://vikerraadio.err.ee .	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uudise lugemine häälega; • arutlus originaalkeeles lugemise eelise üle. <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lugemisstrateegiatega tutvumine ja nende kasutamine lugemisel; • luuleteksti lugemine; • lineaarse ja mittelineaarse teksti lugemine. <p>Tekstiloom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uudise kirjutamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, mis on tekst, tunneb teksti eri tasandeid; • mõistab suulise ja kirjaliku teksti erinevust, oskab nimetada suulise teksti tüüpilisi jooni; • oskab valida sobiva lugemisstrateegia sõltuvalt lugemise eesmärgist; • mõistab mitmekultuurilisuse olemust; • eristab lineaarset ja mittelineaarset teksti, oskab nende kohta näiteid tuua; • mõistab teksti originaalkeeles lugemise eeliseid. <p>Hinnatav õpitulemus: uudis.</p>
<p>II. Keel ja murre. Eesti keel maailma keelte seas. Keele muutumine.</p> <p>LÕIMING Kultuuriline identiteet: keeleline identiteet. Väärtused ja kõlblus: emakeele ja võõrkeele oskuse väärtustamine.</p> <p>Kirjandus: murdetekstid, vanasõnad.</p>	5	loomulik keel tehiskeel kirjakeel murre riigikeel keelkond keelerühm keeleviga keele muutumine polüseemia	Õpik lk 14– 23, töövihik lk 6–16. Lisamaterjal: KT, http://et.wikipedia.org , http://en.wikipedia.org , http://www.hm.ee .	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klassitöö eesti keele kohast maailma keelte seas; • rühmatöö ühest Lõuna-Aafrika riigikeelest (Õ: h 14). <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervjuu lugemine; • teabetekstide lugemine Euroopa keelte ja soome-ugri keelkonna kohta; • murdetekstide lugemine. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harjutused, et õpilane väärtustaks eesti keelt ühena 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eristab mõisteid <i>kirjakeel</i> ja <i>murre</i>; • oskab esitatud faktide toel teha järeldusi ja kokkuvõtlikult üldistada; • oskab teha koostööd teiste õpilastega ja esitleda rühmatöö tulemusi; • oskab nimetada Euroopa tähtsamaid keelerühmi ja suuremaid keeli; • oskab nimetada soome-ugri keeli; • oskab välja tuua mõne eesti keelele iseloomuliku joone (nii ühis- kui erijooni) võrdluses teiste Euroopa keeltega; • mõistab, et keele muutumine on loomulik nähtus; • mõistab, et ükski keelend pole iseenesest

				Euroopa ja maailma keeltest ja suhestaks keeli teadlikult, tajudes nende erinevusi. (Õ: h 10–21, TV h 8–19)	vigane või õige, vaid pigem ühte või teise keelekasutuse konteksti sobiv või sobimatu; Hinnatav õpitulemus: rühmatöö; kontrolltöö.
III. Tekstitüübid ja tekstiliigid. LÕIMING Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: tekst „Mälu ja õppimine“ (õpik, harjutus 24); tekst „Lugemine ja loetu meelespidamine“ (õpik, harjutus 27; TV, harjutus 21). Kirjandus: ilukirjandustekstid; õpiku harjutus 23.	4	kirjeldav tekst jutustav tekst arutlev tekst ilukirjandustekst ajakirjandustekst teadustekst teksti sisu teksti vorm	Õpik lk 25–32, töövihik lk 17–21. Lisamaterjal: MT.	Suuline ja kirjalik suhtlus: <ul style="list-style-type: none"> • rühmatöö mälustrateegiast. Teksti vastuvõtt: <ul style="list-style-type: none"> • ilukirjandusteksti lugemine; • ajakirjandusteksti lugemine; • teadusteksti lugemine; • tekstikatkendite võrdlemine. Tekstiloom: <ul style="list-style-type: none"> • pildi järgi jutustamine, • kirjeldava teksti kirjutamine; • jutustava teksti kirjutamine ; • arutleva teksti kirjutamine; • lapsevanemate õpetajaga kohtumise kajastamine. 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab kasutada mitmesuguseid meeldejätmise võtteid; • tunneb nii kirjeldavat, jutustavat kui ka arutlevat tüüpi tekstide tunnusjooni; • oskab eri tüüpi tekste kirjutada; • oskab määrata teksti liiki, tuginedes selle sisule ning iseloomulikele keele- ja vormitunnustele; • teab, kuidas kirjutada eri liiki tekste. Hinnatav õpitulemus: kirjeldav, jutustav või arutlev tekst; lapsevanemate õpetajaga kohtumist kajastav tekst.
IV. Häälkute liigitamine. Silbitamine ja poolitamine. Sõnade lühendamine. LÕIMING Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: õppimine Eestis ja Soomes; koolivahetuse rollimäng. Väärtused ja kõlblus: oma kooli traditsioonid; hariduse väärtustamine. Kirjandus: ilukirjandustekstid.	5	häälik täishäälik kaashäälik heliline häälik helitu häälik silp kõnerütm silbitamine poolitamine lühend	Õpik lk 33–41, töövihik lk 22–30. Lisamaterjal: KT, http://keeleab.i.eki.ee , oma kooli kodulehekülge.	Suuline ja kirjalik suhtlus: <ul style="list-style-type: none"> • rühmatöö „Sõnaraamaturalli“; • koolivahetuse rollimäng; • arutelu oma kooli traditsioonide üle. Teksti vastuvõtt: <ul style="list-style-type: none"> • teksti lugemine Soome kooli kohta, Soome kooli võrdlus Eesti kooliga. Õigekeelsus ja keelehoole: <ul style="list-style-type: none"> • sõnade silbitamise ja poolitamise harjutused; 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab võrrelda, tuua välja erinevaid ja sarnaseid jooni; • oskab mängida etteantud rolli; • eristab täis- ja kaashäälikuid, helilisi ja helituid häälikuid, • oskab kasutada <i>gi-</i> ja <i>ki-</i>liidet; • oskab sõnu silbitada ja poolitada; • oskab lühendeid lugeda ja vajaduse korral sõnu lühendada; • teab, missuguses tekstis sobib lühendeid kasutada.

				<ul style="list-style-type: none"> • harjutused lühendite kohta. 	Hinnatav õpitulemus: rollimängus osalemine; kontrolltöö <i>gi-</i> ja <i>ki-</i> liite kasutuse, silbitamise, poolitamise ja lühendite kohta.
V. Kirjutamise eesmärk, idee ja eeltöö. LÕIMING Väärtused ja kõlblus: arutelu lugemisest kui väärtusest. Teabekeskond: arutlus sõnavabadusest internetis; eri infoallikate, sh veebitekstide kasutamine. <i>Ajalugu: nt. 20. Sajandi kümme tähtsamat ajaloosündmust.</i>	3	arvustus teksti eesmärk teksti idee mõttekaart kava tsitaat alustekst vestlusring infoallikad	Õpik lk 43–48, töövihik lk 31–37.	Suuline ja kirjalik suhtlus: <ul style="list-style-type: none"> • eneseanalüüs (missugune kirjutaja ma olen); • arutelu noorte lugemuse üle; • vestlusring teemal, kas sõnavabadus internetis on demokraatia. Teksti vastuvõtt: <ul style="list-style-type: none"> • teksti põhiidee leidmine; • veebitekstide lugemine, nende usaldusväärsuse hindamine. Tekstiloome: <ul style="list-style-type: none"> • teksti koostamise eeltöö, mõttekaardi ja kava koostamine; • vajaliku info hankimiseks eri allikate kasutamine. 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab analüüsida end kui kirjutajat; • teab, et igal tekstil on eesmärk ja keskne idee, oskab teksti eri eesmärkide kohta näiteid tuua; • teab, mis ajakirjandusžanr on arvustus ning mille kohta arvustusi kirjutatakse; • mõistab eeltöö vajalikkust mis tahes teksti kirjutamisel; • tunneb mitmesuguseid infoallikaid ning oskab neid kasutada; • mõistab, miks on vaja kirjandis näiteid tuua; • oskab vestlusringis osaleda, oma seisukohta avaldada ja kokkuvõtlikult sõnastada. Hinnatav õpitulemus: vestlusringis osalemine.
VI. Täheortograafia. Liitsõnad ja tuletised. Nimetuletised. LÕIMING Väärtused ja kõlblus: lugemise väärtustamine. Teabekeskond: tutvumine raamatukogude andmebaasidega, nende kasutamine.	5	ortograafia mängujuhend sõnamoodustus liitsõna põhisõna täiendsõna tuletis tuletamine uudissõna nimetuletis uudis seletus juhend (meelespea)	Õpik lk 49–55, töövihik lk 38–46. Lisamaterjal: KMK II, KT, www.lugeja.ee .	Suuline ja kirjalik suhtlus: <ul style="list-style-type: none"> • seletus. Teksti vastuvõtt: <ul style="list-style-type: none"> • raamatukogude andmebaasidega tutvumine; • teksti ja lõigu peamõtte leidmine. Tekstiloome: <ul style="list-style-type: none"> • uudise kirjutamine; • seletuse kirjutamine; • mõttekaardi koostamine. • juhendi kirjutamine. 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab korrektse keelekasutuse olulisust, teab, kuidas eri suhtlusolukordades sobib kõnelda või kirjutada; • teab täheortograafia põhireegleid ja oskab neid kasutada; • eristab liitsõna ja tuletist, teab liitsõnade ja tuletiste õigekirjareegleid; • mõistab, kuidas liitsõna täiendosa sõna tähendust mõjutab; • oskab leida internetist raamatukogude andmebaase ja lihtsamaid otsinguid teha;

<p>Tehnoloogia ja innovatsioon: info otsimine raamatukogude andmebaasidest.</p>				<p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • täheõigekirja harjutamine; • sõnade kokku- ja lahkukirjutamise harjutamine; • sõnade tuletamise ning • nimetuletuse harjutused; • seletuse sobiv keelekasutus. 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab nimedest tuletisi moodustada, tunneb nende õigekirja ja oskab neid tekstis kasutada; • teab, mis ajakirjandustekst on uudis, oskab kirjutada (lüh)uudist; • teab, miks ja kuidas seletust kirjutatakse, milliseid keelevahendeid on sobiv kasutada; • oskab seletust kirjutada; • oskab õigesti kirjutada kaashäälikuühendit, rõhuliidet, tuletisi; • oskab koostada mõttekaarti; • oskab kirjutada juhendit, kasutada sobivad keelevahendeid. <p>Hinnatav õpitulemus: etteütlus täheõigekirjast; lühiauudis; kontrolltöö.</p>
<p>VII. Pilt ja tekst kui tervik. Foto.</p> <p>LÕIMING Kirjandus: koomiks, illustratsioon, memuaarid ja elulookirjandus.</p> <p>Kultuuriline identiteet: eesti rahva minevik. Väärtused ja kõlblus: iseseisvus, erinevad rahvused, hovid.</p>	4	piltmõistatus koomiks diskussioon foto	Õpik lk 57–65, töövihik lk 47–53.	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskussioon teemal, kas Eestis on mis tahes rahvusest inimestel hea elada. <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • piltide ja foto analüüs. <p>Tekstiloom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koomiksi joonistamine; • lühitekst „Mina ja fotograafia“; • pildi valimine erinevate tekstide juurde. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teabegraafika vormistamine, sh peal- ja allkirjastamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab pildi eri funktsioone teksti juures; • oskab võrrelda ja hinnata raamatute või ajakirjandusväljaannete pildilist poolt ning selle kohta arvamust avaldada; • teab peamisi teabegraafika liike; • oskab lugeda ja ise koostada lihtsamaid tabeleid, diagramme ja jooniseid; • oskab teabegraafikat oma tekstis korrektselt vormistada; • osaleb diskussioonis, avaldab arvamust; • mõistab foto rolli tekstis; • saab aru, kuidas pildi (foto) kaudu on võimalik inimesi mõjutada; • oskab arutleda enda suhtest fotograafiaga; • oskab loetud teksti kohta arvamust avaldada.

					Hinnatav õpitulemus: diskussioonis osalemine; koomiks; lühitekst „Mina ja fotograafia“.
<p>VIII. Võõrsõnad, võõrnimed, tsitaatsõnad. Suur ja väike algustäht. Pealkirjad.</p> <p>LÕIMING Väärtused ja kõlblus: arutelu väärtushinnangute üle.</p> <p>Kirjandus: elulookirjandus.</p>	6	omasõna võõrsõna võõrnimi tsitaat tsitaatsõna referaat viide kirje plagiaat moto pealkiri nimi nimetus	Õpik lk 66–75, töövihik lk 54–64. Lisamaterjal: KMK II, KT.	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rühmatöö: arutelu väärtus-hinnangute üle. <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luuletuse analüüs. <p>Tekstiloom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luuletuse kirjutamine; • referaadi koostamine; • kasutatud allikate ja neile viitamise vormistamine. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • võõrsõnade, võõrnimede ja tsitaatsõnade õigekirja harjutamine; • võõrnimede käänamine, neist tuletiste moodustamine; • algustäheõigekirja harjutamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab omasõna ja võõrsõna erinevust, teab võõrsõnade tunnuseid; • tunneb tuntumate võõrsõnade ja võõrnimede õigekirja; • oskab suulises ja kirjalikus tekstis keele mitmekesistamiseks võõrsõnu kasutada; • oskab võõrnimedest tuletisi moodustada ja võõrnimesid käänata; • teab mõiste <i>tsitaatsõna</i> ning mõnede tuntud tsitaatsõnade ja -väljendite tähendust, oskab neid kirjutada; • oskab kirjutada referaati; • teab mõistete <i>tsitaat</i> ja <i>refereering</i> tähendust, oskab tekstis tsitaati kasutada ja refereerida; • oskab tsitaate, refereeringuid ja kasutatud kirjanduse nimekirja korrektselt vormistada; • teab, mis algustähte kasutatakse nimede, nimetuste, ajaloosündmuste, pealkirjade kirjutamisel; • valib suhtlusolukorrast lähtuvalt sobiva käitumisviisi, käitub väärilt; • oskab teha meeskonnatööd ning jõuda konsensusele. <p>Hinnatav õpitulemus: tunnikontroll või etteütlus võõrsõnade ja võõrnimede õigekirjast; referaat; kontrolltöö.</p>

<p>IX. Teksti ülesehitus. Teksti toimetamine ja viimistlemine.</p> <p>LÕIMING Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: tekst „Tegus kodanik on riigi rikkus“ (õpik, harjutus 100). Tehnoloogia ja innovatsioon: teksti vormistamine arvutil.</p>	3	teema keskne mõte põhiidee sissejuhatus teema arendus kokkuvõte lõik lõigu tuum tuumlause pealkirjastamine teksti sidusus funktsioonisõna toimetamine ülesehitus sõnastus stiil kantseliit piltstsenarium arvustus	Õpik lk 77–84, töövihik lk 65–71.	Suuline ja kirjalik suhtlus: <ul style="list-style-type: none"> • rühmatöö piltstsenariumi koostamiseks. Teksti vastuvõtt: <ul style="list-style-type: none"> • kirjandite analüüs; • arvustuse analüüs. Tekstiloom: <ul style="list-style-type: none"> • lõigu kirjutamine; • lühiteksti kirjutamine; • teksti vormistamine arvutil. Õigekeelsus ja keelehoole: <ul style="list-style-type: none"> • sõnastuse ja stiili harjutused. 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • tunneb kirjaliku teksti traditsioonilist ülesehitust, mõistab teksti lõikudeks liigendamise ja sidususe vajadust; • oskab analüüsida oma kirjandit mitmest aspektist: sisu, ülesehitus, keelekasutus, sõnastus ja stiil; • järgib teksti arvutil vormistades üldtunnustatud tavasid (kirja suurus, stiil, reavahe); • teab, mis kirjutis on arvustus, ning mille kohta arvustusi kirjutatakse. <p>Hinnatav õpitulemus: lühitekst.</p>
<p>X. Kokku- ja lahku-kirjutamine: pöördõnad, käändõnad, muutumatud sõnad.</p> <p>LÕIMING Keskkond ja jätkusuutlik areng: arukas majandamine ja tarbimine (õpik, harjutused 111, 112; TV, harjutus 99, 108). Kirjandus: Eduard Vilde ja Juhan Liiv (õpik, harjutus 122).</p>	6	käändsõna pöördõna muutumatu sõna tegusõna liittegusõna ühendtegusõna väljendtegusõna nimisõna omadussõna asesõna arvsõna muutumatu sõna hüüdsõna sidesõna kaassõna mäarsõna	Õpik lk 85–93, töövihik lk 72–80. Lisamaterjal: KT.	Suuline ja kirjalik suhtlus: <ul style="list-style-type: none"> • paaristöö: arutlus arukast tarbimisest ja kokkuhoiust; • ülesanne raamatupoeolukorras. Teksti vastuvõtt: <ul style="list-style-type: none"> • Tekstiloom: <ul style="list-style-type: none"> • taotluse kirjutamine; • Vilde või Liivi loomingust ülevaate koostamine; • arutleva kirjandi kirjutamine. Õigekeelsus ja keelehoole: <ul style="list-style-type: none"> • pöördõnade kokku- ja lahku-kirjutamine; • käändõnade kokku- ja 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • tunneb sõnaliike; • mõistab sõnade kokku- ja lahkukirjutamise põhimõtteid (täendus-, vormi-, konteksti-, pikkuse-, traditsioonipõhimõtte) ning arvestab neid kirjutamisel; • oskab pöördõnu õigesti kokku ja lahku kirjutada; • oskab käändõnu õigesti kokku ja lahku kirjutada; • oskab kaas- ja mäarsõnu õigesti kokku ja lahku kirjutada; • teab, mis on taotlus, ning oskab tuua näiteid, millal taotlusi kirjutatakse; • analüüsib erisuguseid suhtlusolukordi ning mõistab, missugune on väärikas käitumine;

		arutus		lahku-kirjutamine; • määrõnade kokku- ja lahku-kirjutamine.	<ul style="list-style-type: none"> • oskab mängida etteantud rolli; • eristab kirjandi teemat ja ideed, oskab kirjutada teemakohast sidusat kirjandit. <p>Hinnatav õpitulemus: tunnikontroll kokku- ja lahkukirjutamise kohta; osalus arutluses; kontrolltöö.</p>
<p>XI. Stiil. Teabetekstide keel. Tarbetekstid ja ametlik keel.</p> <p>LÕIMING Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: edasiõppimine, eneseanalüüs sobivusest eri ametikohtadele (õpik, harjutus 127,133; TV, harjutus 115).</p>	3	stiil funktsionaalstiil teabetekst reklaam tarbetekst rekvisiit avaldus <i>curriculum vitae</i> elulookirjeldus seletus	Õpik lk 95–99, töövihik lk 81–85.	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • väitlus „Kutsekool vs. gümnaasium – mida valida?“ <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teabeteksti lugemine ja keele-kasutuse analüüs; • reklaami väljendusvahendite analüüs; • tarbeteksti lugemine ja keele-kasutuse analüüs. <p>Tekstiloom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teabeteksti kirjutamine, • tarbetekstide kirjutamine; • reklaamplakati koostamine. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ametliku keelekasutuse eripäraga tutvumine; • avalduse ja CV keelekasutus ja vormistamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, et stiil on iseloomulik väljenduslaad; • tunneb stiili järgi ära teabeteksti ja oskab ise teabeteksti kirjutada, valides kohased keelevahendid; • oskab analüüsida reklaamikeelt, nimetada selle tunnuseid ning leida keelelisi mõjutus-vahendeid; • teab, missugune on tarbetekstidesse sobiv keelekasutus; • oskab vormistada tarbetekste: avaldust ja CV-d; teab, missugune on tarbetekstidesse sobiv keelekasutus; • oskab vormistada tarbetekste: avaldust ja CV-d; • oskab analüüsida enda sobivust pakutavale töökohale. <p>Hinnatav õpitulemus: teabetekst; tarbetekst (avaldus või CV).</p>
<p>XII. Ajakirjanduslik ja ilukirjanduslik stiil. Sõnavara.</p> <p>LÕIMING Elukestev õpe ja karjääri</p>	6	meediakanalid arvamuslugu populaar-teaduslik artikkel ilukirjandus kujundlikkus teksti mitme-	Õpik lk 100–111, töövihik lk 63–96. Lisamaterjal: MT,	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutelu selle üle, mis on kvaliteetajakirjandus; • arutelu „Eesti riik ja andekad inimesed välismaal“; • rollimäng „Töövestlusel“. <p>Teksti vastuvõtt:</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ära ajakirjandusliku stiili, teab ajakirjanduslike tekstide liike; • oskab nimetada eri meediakanalitele omaseid jooni; • oskab analüüsida loetud teksti sisu, stiili, keelekasutust;

<p>planeerimine: tekst „Mihkel Mutt: liiga palju äpusid“ (õpik, harjutus 135); töötamine Eestis või välismaal; motivatsioonikiri tööle kandideerimisel ning käitumine töövestlusel (õpik, harjutus 137; TV, harjutus 119). Tehnoloogia ja innovatsioon: tekst „Arvutid tõmbuvad pilve“ (õpik, harjutus 136).</p> <p>Kirjandus: ilukirjandusliku teksti eripära.</p>		<p>tasandilisuus teksti sisu teksti vorm sünonüüm fraseologism motivatsioonikiri sõnaraamat sõnavara sõnalooime laensõna tuletamine liitsõna tehissõna uudissõna funktsionaalstiil</p>	<p>KT, http://www.eiki.ee.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ajakirjandusteksti lugemine; • ilukirjandusteksti lugemine. <p>Tekstilooime:</p> <ul style="list-style-type: none"> • motivatsioonikirja kirjutamine. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ajakirjanduse ja ilukirjanduse keekekasutuse võrdlemine ja eritlemine; • sünonüümide ja sobiva stiilivärvinguga sõnade kasutamine; • sõnavara rikastamine. 	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb ära ilukirjandusliku teksti, oskab nimetada ilukirjanduse keelevahendeid; • oskab leida sõnadele sünonüüme, võrrelda nende tähendusvarjundeid, kasutada sünonüüme oma keele ilmestamiseks; • mõistab sõnavara muutumise põhjusi, teab peamisi sõnavara rikastamise võimalusi (laenamine, liitmine, tuletamine, tehissõnad); • teab, mis on motivatsioonikiri, millal ja kuidas seda kirjutatakse; • oskab keeleprobleemide ilmnemisel kasutada sobivat sõnaraamatut; • teab, mis on uudissõnad; • teeb vahet funktsionaalstiilidel, oskab hinnata sõna/väljendi stiiliväärtust. <p>Hinnatav õpitulemus: ilukirjanduslik tekst; kontrolltöö.</p>
<p>XIII. Veebitekstitid. Veebisuhtlus.</p> <p>LÕIMING Teabekeskkond: erinevad keskkonnad veebis. Tehnoloogia ja innovatsioon: erinevad IKT vahendid ja nende kasutamine. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: „Cambridge: Eesti andekate meelisõpipaik“ (õpik, harjutus 154).</p>	<p>3</p>	<p>veeb tekstiliik teabetekst ajakirjandustekst teadustekst suhtlusportaal suuline keel kirjalik keel küberkõneamine</p>	<p>Õpik lk 113–119, töövihik lk 95–101.</p> <p>Lisamaterjal: interneti-allikad.</p>	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veebisuhtlus; <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • info otsimine veebist. <p>Tekstilooime:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plakati või veebilehe koostamine küberkõneamise vältimiseks. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • internetikeele eripära. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab veebist vajalikku infot leida; • tunneb veebisuhtluse eripära ja ohte, • oskab koostada asjakohast e-kirja, arvestades adressaati; • teab, mis on küberkõneamine, ja oskab seda vältida. <p>Hinnatav õpitulemus: plakat küberkõneamisest.</p>

<p>XIV. Lause ja selle kirjavahemärgistamine.</p> <p>LÕIMING Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: tekstid hinnetest, õppimisest, gümnaasiumi sisseastumiskatsetest (õpik, harjutused 159,161, 164, 168), teemakohane arutelu.</p>	5	<p>lause öeldis lihtlause koondlause liitlause rindlause põimlause rektsioon konverents ettekannet diskussioon tees</p>	<p>Õpik lk 120–127, töövihik lk 102–110.</p> <p>Lisamaterjal: KT.</p>	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minikonverents „Missuguses koolis on hea õppida?“; • rühmatöö elukutsevalikust. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lihtlause, sh koondlause kirjavahemärkide harjutus; • rindlause kirjavahemärkide harjutus; • põimlause kirjavahemärkide harjutus. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab moodustada korrektseid lauseid; • oskab kirjavahemärgistada lihtlauseid; • oskab kirjavahemärgistada rind- ja põimlauseid; • oskab teksti kirjavahemärgistada; • oskab arvamusi võrrelda ning oma seisukoha kujundada ja seda esitleda; • teab, et elukutse valikul ja karjääri plaanisel tuleb ennast analüüsida ja oma eeldusi hinnata. <p>Hinnatav õpitulemus: minikonverentsil osalemine; kontrolltöö liitlausete kirjavahemärgistamisest.</p>
<p>XV. Meedia. Raadio. Televisioon.</p> <p>LÕIMING Teabekeskond: info otsimine veebist telesaadete, erinevate ametite ja telelavastuste kohta. Tehnoloogia ja innovatsioon: raadio ja televisioon, raadio- ja televisiooni saate tegemine. Tervis ja ohutus: tekstid „Magamatus ajab noored kurjale teele“ (õpik, harjutus 171); „Uinutav raamat“ (TV, harjutus 152). Ajalugu: nt. G. Marconi ja raadio leiutamine.</p>	3	<p>meedia liigid trükiajakirjandus televisioon raadio uus meedia ringhääling raadiosaadete liigid televisioon teležanrid visuaalsed vahendid telelavastus</p>	<p>Õpik lk 129–134, töövihik lk 111–115.</p> <p>Lisamaterjal: www.rajaleidja.ee/akab; www.nukuteater.ee/est/museum.</p>	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutelu teemal „Missugust keelt kasutatakse raadios ja televisioonis?“; • NUKU muuseumi külastamine. <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teabetekstide lugemine raadio ja televisiooni ajaloost ja eripärast; • raadiosaate kuulamine; • telesaate vaatamine. <p>Tekstiloome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • raadiosaate tegemine rühmatööna. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutlus raadio ja televisiooni keelekasutusest. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab eri meediume ja tunneb meedia eesmärke, • tunneb raadio ajalugu; • teab raadiosaate eripära; • oskab telesaateid liigitada, tuua näiteid; • tunneb telelavastuse eripära. <p>Hinnatav õpitulemus: osalus raadiosaate tegemisel.</p>

<p>XVI. Täiend ja lisand. Otsekõne ja kaudkõne. Keel kui peegel.</p> <p>LÕIMING Kultuuriline identiteet: õpiku tekstid kultuurierinevustest, emotsioonidest võõra kultuuriga kohtumisel, riigikeele oskamise vajadusest; eest keele arengust ja korraldusest. Tervis ja ohutus: alkoholi ja uimastite tarbimise riskid.</p> <p>Inimeseõpetus: alkoholi ja uimastite tarbimise riskid.</p>	5	täiend lisand otsekõne kaudkõne argikeel släng kirjakeel norm keeleseadus polüseemia paronüümia	Õpik lk 135–147, töövihik lk 116–128. Lisamaterjal: KT.	<p>Suuline ja kirjalik suhtlus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mäng „Kes on kes?“; • arutelu teemal „Miks noored tarbivad alkoholi?“; • arutelu teemal „Millest sõltub keelekorraldus ja keele areng?“; <p>Teksti vastuvõtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ametliku teksti analüüs. <p>Tekstiloomed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutlev kirjand „Miks on vaja osata riigikeelt?“; • teksti ümberjutustamine; • uudis; • klassikaaslase töö arvustus. <p>Õigekeelsus ja keelehoole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • täiendi ja lisandi kirjavahemärgistamise harjutamine; • otsekõne ja kaudkõne kirjavahemärgistamise harjutamine. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab keerukama teksti lugemiseks valida sobiva strateegia, tekstist olulist infot leida ja seda tõlgendada; • on inimeste erinevuste suhtes tolerantne; • on teadlik alkoholi kahjulikust mõjust ja alkoholismiga seotud probleemidest, oskab nende üle taktitundeliselt arutleda; • mõistab, miks on vaja normeeritud kirjakeelt, tunneb ära keelemängu; • tunneb mõisteid polüseemia ja paronüümia, oskab nende kohta näiteid tuua; • oskab arutleda keeleoskuse teemal; • oskab eristada täiendit ja lisandit ning neid tekstis kasutada ja kirjavahemärgistada; • oskab tekstis otse- ja kaudkõnet kasutada ning kirjavahemärgistada. <p>Hinnatav õpitulemus: arutlev kirjand; kaaslase töö arvustus; kontrolltöö täiendi, lisandi, otse- ja kaudkõne kirjavahemärgistamisest.</p>
--	---	---	--	--	---